

ОСОБЛИВОСТІ АМОРТИЗАЦІЇ ПРИ ПРОВЕДЕННІ КАПІТАЛЬНОГО РЕМОНТУ АБО МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Гаврись М.О., Гаврись О.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Амортизація основних засобів (ОЗ) є досить складним процесом, що має багато особливостей. Вони можуть суттєво впливати як на процес нарахування амортизаційних відрахувань, так і на їхні суми.

Спершу розглянемо процес амортизації під час проведення ремонтів або технічних чи структурних удосконалень об'єктів ОЗ. В окремих випадках, такі процеси можуть відбуватися протягом тривалого проміжку часу, що може охоплювати кілька амортизаційних періодів (місяців в бухгалтерському обліку або кварталів у податковому). Водночас, часто протягом цього часу неможливим є використання таких ОЗ у господарській діяльності підприємства. У нормативних документах нічого не сказано про особливості амортизації таких ОЗ, але п. 138.3.2. Податкового Кодексу України говорить про те, що витрати на ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення невиробничих основних засобів не підлягають амортизації і відносяться на витрати відповідного звітного періоду. У даному випадку можна говорити про те, що об'єкти ОЗ, які неможливо експлуатувати під час ремонту чи модернізації, тимчасово стають невиробничими, а значить їхня амортизація на час проведення відповідних процедур припиняється. Після їхнього завершення і продовження використання таких ОЗ продовжується і їхня амортизація в податковому обліку. У бухгалтерському обліку ми маємо керуватися нормами П(С)БО №7 «Основні засоби». П(С)БО №7 нічого не говорить про ремонти, у тому числі капітальні, але згідно з п. 23 нарахування амортизації призупиняється на період реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання та консервації об'єктів ОЗ. Звідси, можна припустити, що якщо під час капітального ремонту об'єкт ОЗ не експлуатується, то його теж тимчасово не потрібно амортизувати.

Далі розглянемо питання амортизації безпосередньо витрат на капітальні чи інші ремонти та модернізацію. Згідно п. 15 П(С)БО №7, витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані, зокрема і всі види ремонтів, відносяться до складу витрат періоду і не амортизуються. Водночас, п. 14 П(С)БО №7 говорить про те, що витрати на поліпшення об'єкта (у т. ч. модернізацію), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта, мають бути віднесені на збільшення первісної вартості такого об'єкта, а значить амортизовані у майбутньому. Про це ж говорить і п. 31 методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів. Але п. 30 цих рекомендацій, визнаючи витрати на капітальні ремонти ОЗ витратами періоду, також допускає в окремих випадках можливість віднесення їх і навіть витрат на звичайні ремонти до складу капітальних інвестицій, що збільшує первісну вартість таких ОЗ і майбутню суму амортизації.